

یکشنبه 19 اسفند 1397 - 3 رجب 1440 - 10 مارس 2019

رحلت "سیدجمال الدین اسدآبادی" اندیشمند و مبارز مسلمان (1275 ش)

" (1275)

روحانی مجاهد، سیدجمال، الدین اسدآبادی در سال 1217 ش (1254 ق) در اسدآباد همدان در خانواده‌ای روحانی چشم به جهان گشود. پس از فراگیری مقدمات در زادگاه خود، برای ادامه تحصیل به قزوین، تهران و نجف اشرف رفته و از محضر شیخ انصاری و ملا حسینقلی همدانی استفاده برد. در سال 1232 ش به دستور شیخ انصاری عازم هند شد تا مردم آن دیار به ویژه مسلمانان را علیه استعمار انگلستان بسیج کند. او در این راه متحمل رنج فراوان گردید و در راستای این هدف به کشورهای عثمانی، مصر، فرانسه، افغانستان، انگلستان، عراق و ایران سفر نمود. از آنجا که سید، خود بنیانگذار اتحاد ملل اسلامی و وحدت شیعه و سنی بود، تعمداً ملیت خود را مخفی نگه می‌داشت. وی با مسافرت‌های متعدد خود و با ایراد خطابه‌های پرشور، از مسلمانان می‌خواست با اتحاد و همبستگی، در برابر مفسد و حاکمیت دست نشانده و استعماری اروپاییان ایستادگی کنند. در نتیجه، وی توسط دولت‌های سرسپرده به هند، پاریس و لندن تبعید شد. همچنین سید در ایران به خواسته ناصرالدین شاه قاجار به دربار رفت ولی وقتی ناصرالدین شاه، سیدجمال را برای حکومت خود خطرناک دید، او را به مرز عثمانی تبعید کرد. سید در آنجا بود که نامه بسیار مهم و آتشین خود را خطاب به مرجع تقلید وقت، میرزا محمد حسن شیرازی نوشت و ضمن افشای فساد دربار ناصرالدین شاه، مقدمات نهضت تحریم تنباکو را فراهم آورد. در اواخر عمر به خواسته سلطان عبدالحمید عثمانی به استانبول رفت و پس از مدتی مورد سوءظن سلطان قرار گرفت. پس از قتل ناصرالدین شاه توسط میرزا رضا کرمانی که از مریدان سیدجمال، الدین بود، فشار بر روی سید افزایش یافت و به زندان افتاد. سرانجام سیدجمال، الدین به دستور سلطان عثمانی مسموم گشت و 19 اسفند 1275 ش برابر با 5 شوال 1314 در 58 سالگی بدرود حیات گفت. جنازه سید را در حالی که به جز چند نفر، کسی جرأت شرکت در تشییع را نداشت در قبرستانی در استانبول به خاک سپردند. در سال 1324 ش سفیر وقت دولت افغانستان در ترکیه، دولت لاییک ترکیه را متقاعد کرد که قبر سید را نبش کند و سپس بقایای جسد او را در تابوتی قرار داده و به کابل بردند. تشخیص دردهای اصلی و خمیر مایه‌های عقب ماندگی جوامع اسلامی و تأکید بر ضرورت درد زدایی و جهل ستیزی از طریق درمان صحیح و ارایه برنامه‌های اصلاحی و انقلابی، عمده‌ترین بخش‌های تفکر سیاسی و نهضت سریع الانتشار سید را تشکیل می‌داد. سید بر اساس یک تحلیل کلی از اوضاع جهان اسلام و به منظور ریشه کن نمودن دردهای اصلی جامعه اسلامی، معتقد بود باید با شجاعت و شهامت به پا خواست و حرکت یکپارچه و آگاهانه‌ای را آغاز نمود. در هر حال، او با نهضت عظیم خود، بیداری مشرق زمین را پایه‌گذاری کرد. نهضت استقلال هند و انقلاب مشروطه ایران را می‌توان از آثار جنبش و اندیشه او دانست.

(1363)

عملیات بزرگ بدر با رمز یا فاطمة الزهرا (س) از روز نوزدهم اسفند سال 1363 در جبهه جنوب واقع در هورالهوریزه در وسعت تقریبی 1100 کیلومتر مربع با اهداف انهدام وسیع نیروهای دشمن و تصرف و تأمین هورالهوریزه و کنترل جاده بصره - العماره و پاسخ به حملات دشمن به مناطق مسکونی ایران انجام گرفت و تا 26 اسفند به طول انجامید. نتایج عملیات بزرگ بدر: تلفات نیروی انسانی: 3200 نفر اسیر، حدود 15000 نفر کشته و زخمی؛ سایر نتایج: انهدام هفت لشکر دشمن و آزادسازی بخش دیگری از منطقه هورالهوریزه به وسعت 800 کیلومتر مربع؛ تجهیزات و امکانات: تانک و نفربر: 250 دستگاه انهدامی، هواپیما: 6 فروند انهدامی، هلیکوپتر: 4 فروند انهدامی، انواع توپ: 40 قبضه انهدامی، 5 قبضه اغتنامی، خودرو: 200 دستگاه انهدامی، رادار رازیت: 4 دستگاه اغتنامی. عملیات بدر علاوه بر آن که جایگاهی ویژه در ارتقاء و رشد ابعاد فکری و عملی سازمان رزم جمهوری اسلامی در برداشت، دورنمایی را ترسیم کرد که بعدها، فتح فاو، بخشی از حاصل و ثمره آن بود. اما آن چه در عملیات بدر برجستگی داشت عمدتاً عبارت بود از: تصمیم و عزم راسخ جمهوری اسلامی جهت تهاجم به دشمن و ادامه نبرد تحت هر شرایطی مبتنی بر رهنمودهای فرماندهی کل قوا و توانایی و جسارت در بهره‌گیری از تدابیر و راه‌های کارهای جدید و درهم شکستن خطوط دفاعی دشمن در خط و عمق.

(388)

ابوالوفا محمد بن محمد بن یحیی بوزجانی در سال 328 ق در نزدیکی نیشابور به دنیا آمد. او تحصیلات ریاضی خود را در نیشابور فرا گرفت و در جوانی به عراق رفت. بوزجانی از آن پس در بغداد سکونت گزید و تا پایان عمر به تحقیق، تالیف و ترجمه پرداخت. او از مترجمان مشهور کتب ریاضی از یونانی به عربی نیز به شمار می‌رفت. ابوالوفا را از مشهورترین ریاضی‌دانان و منجمان زمان خود دانسته‌اند. او در فعالیت‌های علمی‌اش با ابوریحان بیرونی، دانشمند نامی هم عصرش مکاتبه و تبادل نظر داشته است. اهمیت آثار ریاضی بوزجانی، به دلیل تحقیقات عمیق او در علم

شهادت امام علی النقی علیه السلام در سال 254 هجری بنا بر قول مشهور در 41 سالگی بوده است. مرحوم کلینی شهادت آن حضرت را در 26 جمادی الآخر نقل فرموده است. مشهور این است که آن حضرت 6 یا 8 سال و 5 ماه داشت که پدر بزرگ وار ایشان جواد الائمه علیه السلام به شهادت رسیدند. آن حضرت به منصب کبرای امامت و خلافت عظمی رسیدند و مدت امامت آن وجود شریف 33 بود. ایام حیات امام هادی علیه السلام مصادف بود با خلافت مامون، معتصم، واثق، متوکل، منتصر، مستعین، معتز لعنه الله علیهم و آخر الامر معتز آن حضرت را با زهر شهید کرد. مدت عمر مبارک آن حضرت 41 سال و چند ماه بود. 13 سال در مدینه اقامت فرمودند و بقیه ایام امامت خویش را به اجبار متوکل در سامرا بودند. حاکم مدینه به متوکل نوشت که اگر تو را به مکه و مدینه حاجتی است علی بن محمد علیه السلام را از این دیار بیرون ببر که همه را مطیع خود ساخته است. در مدینه اسباب اذیت و آزار به آن حضرت را به دستور متوکل زیاد کردند، تا زمانی که آن حضرت را به سامرا بردند و جسارت ها کردند، تا این که معتز آن حضرت را شهید کرد. امام عسکری علیه السلام غسل و کفن و نماز بر آن حضرت را انجام داد، و بعدا در ظاهر، این امورات توسط دیگران انجام شد و ایشان را در منزل خود در مکان فعلی حرم مطهر دفن نمودند. (1876) "؛rlm&

الکساندر گراهام بل مخترع بریتانیایی، در آغاز استاد ناشنویان و افراد لال بود. او فکر اختراع وسیله&rlm؛ای را در سر می&rlm؛پروراند که به وسیله آن بتوان بین دو نفر از راه دور، ارتباط برقرار نمود. گراهام بل به چگونگی ترکیب و تغییر اصوات کنجکاو بود و راهی برای نوشتن اصوات پیدا کرد که هر کس آنها را بر صفحه کاغذ می&rlm؛دید، نوشته را به آسانی درمی&rlm؛یافت. او در حین آزمایش پی برد اصواتی که به صورت علائم نوشته می&rlm؛شوند، چندان اختلافی با خط مورس ندارند، از این رو به جستجوی وسیله&rlm؛ای برآمد که اصوات را با جریان برق از جایی به جای دیگر بفرستد. او در همین موقع دستگاه ضبط صوتی را ابداع کرد که به وسیله آن، طرز ادا کردن کلمات را به کرها می&rlm؛آموخت. هنگامی که فرد کُری سخن می&rlm؛گفت، اصوات به صورت خطوط بر صفحه&rlm؛ای نقش می&rlm؛بست، آن&rlm؛گاه شخص سالمی همان کلمات را به درستی ادا می&rlm؛کرد. سپس فرد ناشنوا، هر دو خط را مقایسه می&rlm؛کرد و اشتباه خود را می&rlm؛یافت. بل پس از این کار تصمیم گرفت اصوات را به محرك&rlm؛های برقی تبدیل کند. او در اندیشه ساختن دستگاهی بود که به وسیله آن، اصوات اشخاص به صورت امواج، در سیم جریان پیدا کرده و شنیده شوند. فکر اصلی اختراع تلفن از این&rlm؛جا شروع شد که بل دستگاه ساده&rlm؛ای را دید که دو جعبه از یک باتری برق گرفته و هنگامی که کسی در یکی از جعبه&rlm؛ها حرف می&rlm؛زد در جعبه دیگر ارتعاشاتی برمی&rlm؛خاست که به وسیله سوزن منعکس می&rlm؛شد. بل تشخیص داد که اگر تعداد سوزن&rlm؛ها زیاد شود، ارتعاشات صوتی به صورتی واضح&rlm؛تر انعکاس خواهند یافت. سرانجام بر اثر تلاش بسیار، نخستین مکالمه آزمایشی تلفنی بین الکساندر گراهام&rlm؛بل و دستیارش واتسون در دهم مارس 1876م با موفقیت انجام شد و تحولی بزرگ در وسایل ارتباطی به وجود آمد. بل برای اختراع این وسیله ارتباط سریع، از تجارب و آزمایش&rlm؛های سایر مخترعین و محققین، استفاده کرد. البته دستگاه تلفن، پس از تکمیل اختراع گراهام&rlm؛بل، توسط دانشمندان دیگر، به شکل پیشرفته کنونی درآمده است. (ر.ک: 3 مارس)

مثلاث می&rlm؛باشد. از بوزجانی آثار متعددی بر جای مانده است. اعمال الهندسه، اثری بدیع و جالب درباره&rlm؛ی هندسه&rlm؛ی علمی و نیز کتاب علم حساب و کتاب الکامل، از دیگر آثار بوزجانی هستند.